

שבת סב. (המשנה) עד סג. (המשנה)

ביאורי מושגים
 כלאחר יד - מהתורה מלאכות שבת נאסרו רק כשהמלאכה נעשית בדרך הרגילה. כשהיא נעשית בשינוי המלאכה אסורה רק מדרבנן.
 לכן אדם שמוציא חפץ שלא בדרך הרגילה - 'כלאחר יד' פטור מחטאת ואסור רק מדרבנן.

משנה

לאישה אסור מהתורה לצאת ב:
 טבעת עם חותם,
 מחט נקובה,
 כוליאיר עטרה מסביב לראש.
במקרים אלו נחלקו התנאים:
 כובלת קשר ששמים בו בושם,
 צלוחית של פלייטון שמן אפרסמון,
ר"מ: אסור מהתורה.
חכמים: אסור מדרבנן.

ר' אליעזר התיר לצאת בצלוחית ובכובלת

טעמים של התנאים:
ר"מ: דברים אלו הם משא ולכן אסורים מהתורה.
חכמים: דברים אלו הם תכשיט אולם אנו חוששים שהאישה תורידם ברה"ר כי להראות לחברתה.
ר' אליעזר: נשים הלובשות דברים אלו הן בעלות ריח רע. לכן הן משתדלות להצניע את הדברים הללו, ממילא אין חשש שהן יראו אותם לחברותיהן.

עולא - מהתורה:
מחט נקובה וטבעת עם חותם: אסור לאישה ומותר לאיש.
מחט שאינה נקובה וטבעת בלי חותם: מותר לאישה ואסור לאיש.

קושיה: מדוע התירו לאישה ללבוש תפילין שנמצאות בסכנה ולהוציאם - **הרי זה מלבוש גברי?**
תשובה: זוהי שיטת ר"מ הסובר שתפילין אינה מצות עשה שהזמן גרמה, ולכן נשים חייבות בה, ולכן זה גם מלבוש נשי.

הערות:
 1. עקרונית - העובדה שמישהו רגיל לצאת עם חפץ מסוים מועילה גם למי שאינו רגיל בכך.
 אולם נשים וגברים מוגדרים כשתי קבוצות שונות ולכן רגילות גברים לא מועילה לנשים וכן להיפך.
 2. כשגבר מוביל טבעת בלי חותם ממקום למקום הוא שם אותה על האצבע.
 לכן הוצאת טבעת כזו לא נחשבת הוצאה כלאחר יד.

טעם החורבן
 חכמים ממקדים את חורבן הבית הראשון באיירה הציבורית של מתירנות ששרתה ברחוב.

איסורי החורבן
 חכמים אסרו דברים שיש בהם גם עינוג וגם שמחה. לכן חכמים לא אסרו שמן אפרסמון שיש בו עינוג אך אין בו שמחה.